

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ**

Спеціальність: **222 «Медицина»**
Освітньо-професійна програма: **Медицина**
Код компонента в освітній програмі: **ОК 45**
Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**
Форма здобуття освіти: **очна (денна)**
Рік навчання: **5-й**
Семестр(и): **IX (осінній), X (весняний)**
Тип освітнього компонента: **обов'язковий**
Навчальний рік: **2028-2029**

Обсяг: **3,5 кредити ECTS (105 год.)**
Навчальні заняття: **лекції, практичні заняття**
Підсумковий контроль: **диференційований залік**
Пререквізити: **базується на вивченні здобувачами «Медична біологія», «Гістологія, цитологія та ембріологія», «Мікробіологія, вірусологія та імунологія», «Патоморфологія», «Патофізіологія», «Фармакологія», «Пропедевтика медицини», «Урологія», «Неврологія», «Дерматологія, венерологія», «Фтизіатрія».**

Кафедра/підрозділ: **кафедра інфекційних хвороб, дитячих інфекційних хвороб та фтизіатрії, КНП ХОР «ОДІКЛ», пр. Байрона, 160.**

Керівник освітнього компонента: **проф. Юрко Катерина Володимирівна,**
[email: kv.yurko@knmu.edu.ua](mailto:kv.yurko@knmu.edu.ua)

Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle):
<https://distance.knmu.edu.ua/enrol/index.php?id=4714>

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

«Інфекційні хвороби» як освітній компонент закладає основи здорового способу життя та профілактики порушення функцій організму в процесі життєдіяльності. У загальній системі підготовки лікаря освітній компонент «Інфекційні хвороби» посідає важливе місце з урахуванням значної поширеності інфекційної патології, необхідності формування у майбутніх лікарів клінічного мислення, вмінь та практичних навичок, які забезпечують своєчасну діагностику інфекційних хвороб та їхніх ускладнень, раціональне лікування, вибір оптимальної тактики в разі надання невідкладної допомоги. Особлива увага у викладанні освітнього компоненту приділяється питанням ранньої діагностики, лікуванню хворих на догоспітальному етапі, що сприяє підвищенню якості підготовки лікаря.

МЕТА КУРСУ: формування здатності застосовувати набуті знання, уміння, навички та розуміння закономірностей сучасного перебігу патологічного процесу при інфекційних захворюваннях на основі вивчення поширення інфекційних захворювань у світі та Україні, етіологічних чинників, механізмів та факторів їх передачі, основних ланок патогенезу, виявлення взаємозв'язків між клінічними особливостями перебігу та станом імунної системи, ускладнень, що обтяжують їх перебіг, принципів діагностики та лікування цієї категорії хворих на теренах доказової медицини.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

- Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.
- Розуміння та знання фундаментальних і клінічних біомедичних наук, на рівні достатньому для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я.
- Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки з позиції доказової медицини у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення досліджень,

критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем, включаючи систему раннього втручання.

- Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).
- Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4), враховуючи вік пацієнта.
- Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря-керівника в умовах закладу охорони здоров'я (за списком 2).
- Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) (за списком 4), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).
- Визначити головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.
- Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за списком 2), враховуючи вік пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у тому числі міжнародними, заснованими на принципах доказової медицини; у разі необхідності розширення стандартної схеми вміти обґрунтувати персоніфіковані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.
- Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
- Визначати тактику та надавати екстрену медичної допомогу при невідкладних станах (за списком 3) в умовах обмеженого часу згідно з існуючими клінічними протоколами та стандартами лікування.
- Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем лекцій (10 год.):

1. Поняття про інфекційний процес та інфекційні хвороби. Принципи діагностики та лікування інфекційних хвороб. Профілактика та імунoproфілактика.
2. Загальна характеристика групи хвороб з фекально-оральним механізмом передачі. Сальмонельоз.

3. Загальна характеристика групи хвороб з повітряно-крапельним механізмом передачі. Грип.
4. Вірусні гепатити.
5. ВІЛ-інфекція та ВІЛ-асоційовані інфекції та інвазії.

Перелік тем практичних занять (60 год.):

1. Введення до курсу інфектології. Внутрішньолікарняні інфекції. Загальна характеристика групи інфекційних хвороб із фекально-оральним механізмом зараження. Черевний тиф. Паратифи А та В.
2. Кишкові інфекційні хвороби з переважним ураженням тонкої кишки. Холера. Сальмонельоз. Харчові токсикоінфекції. Ротавірусний гастроентерит.
3. Кишкові інфекційні хвороби з переважним ураженням товстої кишки. Шигельоз. Амебіаз.. Єрсиніози.
4. Ботулізм. Ентеровірусні хвороби. Поліомієліт.
5. Гельмінтози. Підсумковий контроль знань з розділу 1.
6. Загальна характеристика групи інфекційних хвороб із повітряно-крапельним шляхом передачі. Грип. ГРВІ: парагрип, аденовірусна хвороба, РС-інфекція, риновірусна інфекція. Хламідійна інфекція (орнітоз). Коронавірусна хвороба (SARS, MERS, COVID-19).
7. Менінгеальний синдром у клініці інфекційних хвороб. Диференційна діагностика серозних і гнійних менінгітів. Менінгококова інфекція.
8. Дифтерія. Диференційна діагностика ангін. Герпесвірусні інфекції. Інфекційний мононуклеоз.
9. Дитячі інфекції у дорослих. Кір. Краснуха. Скарлатина. Епідемічний паротит.
10. Загальна характеристика інфекційних хвороб із трансмісивним механізмом передачі. Рикетсіози. Епідемічний висипний тиф та хвороба Брілла. Кліщовий енцефаліт. Лайм-бореліоз.
11. Малярія. Підсумковий контроль знань з розділу 2.
12. Вірусні гепатити.
13. ВІЛ-інфекція. ВІЛ-асоційовані інфекції та інвазії. TORCH-інфекції. Токсоплазмоз.
14. Синдром тривалої гарячки невідомого генезу. Бруцельоз. Сепсис. Курація на історію хвороби.
15. Інфекційні хвороби з переважним ураженням нирок: лептоспіроз, геморагічна гарячка з нирковим синдромом. Жовта гарячка. Гарячки Ебола, Марбург, Ласса.
16. Інфекційні хвороби з переважним ураженням нервової системи: сказ, правець. Імунопрофілактика інфекційних хвороб (планова та екстрена). Ускладнення застосування ліків у практиці інфекціоніста.
17. Захворювання з множинним механізмом передачі. Особливо небезпечні та карантинні інфекції. Чума. Сибірка.
18. Інфекційні хвороби з переважним ураженням шкіри: бешиха. Підсумковий контроль знань з розділу 3.
19. Захист історії хвороби. Диференційований залік.

Самостійна робота студента на курсі (35 год.) передбачає написання історії хвороби та підготовку до диференційованого заліку.

Консультації: онлайн, за розкладом кафедри.

Методи навчання: лекція, розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, дискусія, рольова гра, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод, стандартизований пацієнт, розв'язання ситуаційних завдань.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої

освіти в ХНМУ (https://knmu.edu.ua/doc_block_type/instrukczyi-navchalnogo-proczesu/). Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка запізнення в часі від часу виконання завдання. Завдання перевіряються до 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf).

Наприкінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (70-120 балів) відповідно до таблиці 1 Інструкції з оцінювання (див. вище). Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу проводиться відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності студентів». Середнє арифметичне ПНД за обидва семестри становить загальну навчальну діяльність (ЗНД).

Індивідуальні завдання (ІЗЗ) Індивідуальні завдання студента (далі – ІЗС) не є обов'язковим елементом, але при бажанні здобувача освіти може бути виконане і оцінюються в балах ECTS (не більше 10), які додаються до суми балів, набраних за поточну навчальну діяльність. На засіданні кафедри затверджено перелік індивідуальних завдань (участь з доповідями в студентських конференціях, профільних олімпіадах, підготовка аналітичних оглядів з презентаціями з перевіркою на плагіат) з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні (не більше 10).

Підсумковий контроль. Умовою допуску до диференційованого заліку є наявність 70 балів ЗНД та підготовка (захист) історії хвороби на позитивну оцінку («задовільно», «добре», «відмінно»). Оцінка за диференційований залік становить від 50 до 80 балів.

Оцінка з дисципліни (ОД). $ОД = ЗНД + ІЗЗ + \text{диференційований залік}$.

Одержана здобувачем кількість балів з навчальної дисципліни далі оцінюється за 200 бальною шкалою, ECTS ("A", "B", "C", "D", "E") та традиційною системою («задовільно», «добре», «відмінно»).

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: вести конспект лекцій, брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати всі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є білий медичний халат. Крім того під час роботи в лікарні здобувач має мати із собою медичну шапочку, змінне взуття, маску, фонендоскоп. У разі запізнення більше ніж на 5 хвилин, здобувач може бути не допущений до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Інфекційні хвороби: підручник / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за ред. О.А. Голубовської. – 4-е вид., переробл. та доповн. – К.: ВСВ «Медицина», 2022. – 464 с.
2. Невідкладна інфектологія: навч. посібник / В.М. Козько, А.В. Бондаренко, Г.О. Соломенник та ін.; за ред. В.М. Козька. – 3-є вид., переробл. та доповн. – К.: ВСВ «Медицина», 2023. – 143 с.
3. Тропічні хвороби: навч. посіб. / В.М. Козько, Г.О. Соломенник, К.В. Юрко. – К.: ВСВ «Медицина», 2019. – 384 с.
4. Медицина за Девідсоном: принципи і практика: посібник: пер. 23-го англ. вид.: у 3 т. Т. 2 / за ред. Стюарта Г. Ралстона, Яна Д. Пенмана, Марка В. Дж. Стрекена, Річарда П. Гобсона; наук. ред. пер. Катерина Юрко, Василь Москалюк, Лариса Мороз та ін. – К.: ВСВ «Медицина», 2021. – 778 с.
5. Harrison's Principles of Internal Medicine. – 19th Edition // Dan Longo, Anthony Fauci, Dennis Kasper, Stephen Hauser. – McGraw-Hill, 2015.
6. Mandell, Douglas, and Bennett's principles and practice of infectious. – 9th Edition (vols 1 and 2) // John E. Bennett, Raphael Dolin, Martin J. Blaser. – Philadelphia, PA: Elsevier, 2020. – 3839 p.
7. Соціально значущі та особливо небезпечні інфекційні хвороби: навч. посібник / К.В. Юрко, Г.О. Соломенник. – Київ: ВСВ «Медицина», 2023. – 255 с.

Завідувачка кафедри
інфекційних хвороб,
дитячих інфекційних хвороб
та фтизіатрії
д.мед.н., професорка

Катерина ЮРКО